

CURS D'INTRODUCCIÓ A L'ASTROLOGIA

Seguint les idees de C. G. Jung i Liz Greene, el Curs d'Astrologia es basa en la visió psicològica junguiana de l'Astrologia. Astrologia i Psicologia van unides buscant els Arquetips i la Sincronicitat que relacionen el Patró vital de la Carta Natal amb la vida externa de la persona. Quan interpretem una Carta Natal estem treballant amb Símbols. Els Déus Mítics (Arquetips) de l'Inconscient Col·lectiu perviuen dins de cada Psique i ens parlen des del nostre interior.

Els grecs anomenaven "Moira" al Destí i des de temps immemorials era un "*Daimon*" de condemna i mort, un gran poder més vell que el més vell del Déus. Si parlem de Destí també parlem d'Astrologia, perquè el concepte de "Moira" emergeix de la visió d'un Cosmos ordenat i interconnectat. La Psicologia parla de Destí però amb altres paraules, com la predisposició hereditària, els patrons i els complexos.

El llenguatge dels Mites és el llenguatge secret de l'Ànima humana, i si s'ha après a escoltar-lo amb el Cor no és sorprenent que Plató i Heràclit siguin veus eternes i no relíquies d'un passat primitiu. La percepció mítica d'un Univers governat per lleis físiques, però també per una moral immutable roman viva en l'Inconscient, per això els Mites viuen a l'Astrologia i a la Psicologia com el seu llenguatge ocult, i com a creadors del Destí.

TEMARI

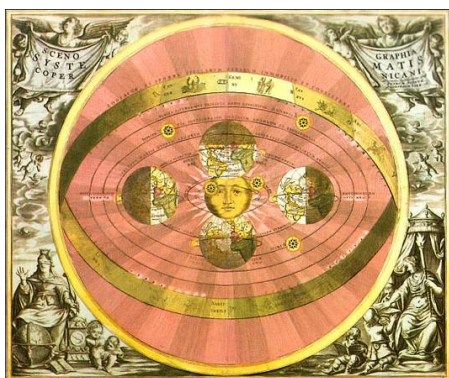
**-PLANETES: els Déus mítics de l'Inconscient Col·lectiu (Arquetips)
El Conscient i el jo, l'Inconscient Personal i l'Inconscient Col·lectiu**

Els Planetes són les Forces Profundes de l'Inconscient Col·lectiu que la Psicologia Junguiana coneix com els Arquetips (Patrons Psíquics). Els Mites expliquen com els

Arquetips es manifesten culturalment i expliquen històries simbòliques que representen processos psicològics col·lectius. Tot Mite explica com un Arquetip es manifesta psicològicament i com la cultura ha viscut aquest procés. Els Planetes són els Déus i per tant, tenen una intenció teleològica, és a dir, obeeixen a un pla o disseny, també representen determinades motivacions, tendències i impulsos psicològics. Tota Carta Astral és una història i un esquema o pla. Horòscop i Mite formen una díade, però el Mite explica els Patrons Humans Universals mentre que la Carta Astral reflecteix el patró individual.

La Consciència i el jo

Jung comenta que una de les principals fonts de representacions simbòliques corresponents al passat és l'Alquímia. De l'Alquímia sorgeix la representació de les "*scintillae*", de les espurnes, que sorgeixen com a il·lusions visuals de l'Inconscient, i comenta que alguns alquimistes ja havien intuït la naturalesa psíquica d'aquestes lluminositats. Aquestes "*formae*" corresponen a les Idees platòniques i si aleshores, s'accepta que les imatges eternes de Plató, "que estan en un lloc supraceleste" són una expressió filosòfica dels Arquetips Psicològics, podem equiparar les "*scintillae*" amb els Arquetips. D'aquesta visió alquimista es podria treure la conclusió de que els Arquetips posseeixen una certa claredat o similitud de la Consciència. Aquestes lluminositats són les precursors de la Consciència, és a dir, la possibilitat innata d'adquirir Consciència i que en el Món Antic encara no s'havien descarregat de la seva numinositat i eren viscudes com Símbols.

Per a Jung l'Inconscient és un estat constant, durador i que en essència es perpetua semblant així mateix. I divideix els seus continguts en tres classes:

1. Continguts inconscients assequibles. Són aquells que estan fets d'elements dels que podríem tenir consciència, encara que en general, no la tenim.
2. Continguts inconscients mitjanament assequibles. Són aquells que amb l'ajuda de petits recursos els podem recordar (per exemple: una teràpia, records que apareixen en un viatge etc.).

3. Continguts inconscients inassequibles. Són aquells que no són conscients perquè mai han estat conscients i els que romandran per sempre inconscients (1).

La Consciència es va formant a partir d'aquests continguts inconscients, i es va ampliant amb els continguts inconscients assequibles i mitjanament assequibles. A continuació Jung defineix la consciència de la següent manera:

“¿Qué es la Conciencia? Ser consciente es percibir y reconocer el mundo exterior, así como al propio ser en sus relaciones con el mundo exterior” (2). I defineix la Consciència com una relació psíquica amb el jo: *“¿Qué es el yo? El yo es una magnitud infinitamente compleja, algo como una condensación y una acumulación de datos y de sensaciones, en el que figura en primer lugar, la percepción de la posición que ocupa el cuerpo en el espacio, y después la percepción de los estados afectivos”* (3).

En els estadis animal i primitiu regeix la pura lluminositat que a penes es diferencia de la claredat dels fragments dissociats del jo. Analògicament en els estadis infantils, la Consciència no és encara una unitat, perquè no està centralitzada per un complex del jo firmament integrat, sinó que *espurneja* aquí i allà, on la reviuen els esdeveniments interns o externs, instints i afectes. Té un caràcter insular o d'arxipèlag.

L'estat dels continguts inconscient no és igual al dels conscients. Els continguts inconscients tenen un caràcter automàtic, un rerefons mitològic i sovint (no sempre) un caràcter impulsiu. La numinositat se sostrau sempre a la voluntat conscient, però quan entren en la Consciència perden el seu caràcter automàtic i impulsiu i poden tenir transformacions essencials. Abandonen la seva càrrega mitològica i numinosa, entren en un procés d'adaptació i es racionalitzen de manera que es fa possible una discussió dialèctica. En la mesura que es van integrant i modulant els aspectes inconscients, la Consciència es van desenvolupant i els continguts “vivencials” de l'Inconscient perden el caràcter impulsiu i irracional. La Consciència i el jo es van formant desactivant els impulsos i afectes de l'Inconscient.

L'Inconscient i els Arquetips (els Planetes).

Jung divideix l'Inconscient en dos estrats: L'**Inconscient Personal** que es forma a través de l'experiència i l'adquisició personal, i un altre més profund que és innat i l'anomena **Inconscient Col·lectiu**. No és de naturalesa individual, sinó universal, és a dir, té continguts i modes de comportament que són els mateixos en

totes parts i en tots els individus. És idèntic a si mateix en tots els homes, i constitueix el fonament anímic de naturalesa suprapersonal existent en tot home. És una imatge històrica especular del món, i es també en certa manera un món, però un món d'imatges. Els continguts de l'Inconscient Col·lectiu són els **Arquetips** (4). L'Arquetip és en primer lloc, una epifania, és a dir, l'aparició d'allò latent a través de la visió, el somni, la fantasia i el mite. Totes aquestes manifestacions segons Jung, són fruits de la vida interior en perpetu fluir des de les profunditats, en un procés semblant al de la Creació en el seu gradual desenvolupament. Si la Creació determina el sorgiment d'éssers i objectes, l'energia de la Psique és manifesta a través de la imatge, entitat que està entre l'informal i conceptual, entre el que és tenebrós i el que és lluminós, entre l'ambivalència i la paradoxa (5).

Jung utilitza la paraula Arquetip per a referir-se a aquells Símbols universals que revelen la màxima constància i eficàcia, la més gran virtualitat respecte a l'evolució anímica, que condueix d'allò inferior a allò superior. Però també els relaciona amb l'estructura de la Psique: *“Los Arquetipos son elementos estructurales numinosos de la Psique y poseen cierta autonomía y energía específica, en virtud de la cual pueden atraer los contenidos de la Conciencia que les convengan”* (6). I després afegeix: *No se trata de representaciones heredadas, sino de cierta predisposición innata en la formación de representaciones paralelas que denominé “Inconsciente Colectivo”*. *Llamé Arquetipos a estas estructuras que corresponden al concepto biológico de “pautas de comportamiento”* (7). I continua: *Hay un reino intermedio entre la unidad del alma individual y su soledad y la multiplicidad Universo.....y este reino es la representación del mundo en el alma y del alma en el mundo, es decir, el lugar de lo*

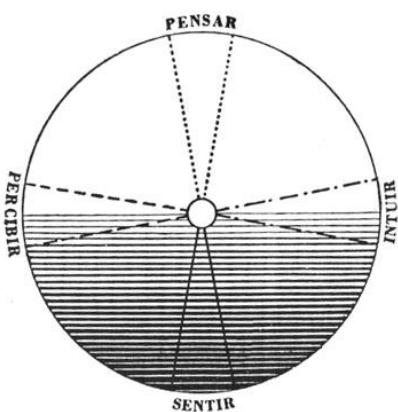

simbólico que funciona en las vías preparadas de los Arquetipos que son presencias eternas, siendo el problema dilucidar si la Conciencia los percibe o no“ (8).

Per tant, l'Arquetip té una doble funció, per una part seria el creador de les imatges simbòliques i per una altra part, seria l'element estructural numinós de l'Inconscient Col·lectiu. En aquest sentit són incognoscibles, perquè en essència estan més enllà de l'Espai i el Temps. La nostra Consciència es mou en paràmetres Espai – Temps, per tant, no pot entendre allò que es mou fora d'aquests paràmetres.

Jung defineix l'essència de l'Arquetip dient què són sistemes disponibles d'imatges i emocions alhora, són heretats amb l'estructura cerebral i són el seu aspecte psíquic. Jung pren l'expressió de Sant Agustí, que l'utilitza en un sentit molt pròxim al de Plató i el seu concepte d'Idea, és a dir, la realitat primordial de la que sorgeixen com a ecos i desdoblaments, les realitats existencials (**els Planetes en l'Astrologia**). El significat dels Arquetips només és parcialment accessible, romanent secreta la seva identitat més profunda, perquè són anteriors a l'Home i es projecten més enllà d'ell.

-ELS ELEMENTS (Foc, Terra, Aire i Aigua) i les Funcions Psíquiques

Des de el punt de vista històric i Occidental, la Psique està dividida en Quatre Funcions. A la Grècia clàssica van ser famosos els 4 Elements d'Empedocles (495-435 a C.): Aire, Foc, Aigua i Terra, que són l'arrel de totes les coses i oposats entre ells, que se separen o s'ajunten segons prevalgui l'odi o l'amor. A l'Edat Mitja les tipologies estaven basades en els humors orgànics, que eren la Sang (sanguini), Bilis (colèric), Flema (flemàtic) i Bilis Negra (melancòlic). A l'Era Moderna hi ha diferents tipus de classificacions de la Personalitat, però segons va poder comprovar Jung empíricament existeixen quatre funcions principals psicològiques:

1. **El Pensament** que consisteix en connectar idees entre si per arribar a un concepte general o a una solució del problema, és una funció intel·lectual que té per objectiu comprendre les coses, cerca conceptes.
2. **El Sentir** és una funció avaluativa, accepto o rebutjo una idea o una cosa segons desprengui sentiments desagradables o agradables, és una funció valorativa, cerca valors.
3. **La Sensació** és una funció que ve dels sentits, que compren totes les experiències provinents dels estímuls dels òrgans sensibles: vista, tacte, oïda, olfacte i gust, així com de les sensacions originades en el nostre cos, ens diu que quelcom existeix.
4. **La Intuïció** és una funció que ens posa en contacte amb el món de les possibilitats, quan pressentim que va a succeir alguna cosa, ho sentim a dins, no sabem exactament a on, però ho sentim (9)

En el Conscient sempre hi haurà la funció més desenvolupada mentre que en l'Inconscient estarà l'oposada sense desenvolupar, i per tant, en un estat bastant "primitiu". Quan la funció inconscient emergeix, irromp i posseeix la personalitat. És molt important fer conscient la funció "inferior" perquè forma part de l'Ombra, i és essencial en el procés psicoterapèutic, la integració de la mateixa.

Seguint les investigacions de la Psicologia Analítica, l'Astrologia parteix de la base de que la Personalitat té com a estructura els Quatre Elements o funcions:

- **EL FOC** representa la **Intuïció** (capacitat de donar un sentit a la vida i abastar el més gran nombre de possibilitats). També representa l'instint com agressió, l'autoafirmació i la individualitat.
- **L'AIGUA** representa el **Sentiment** (les emocions i les nostres dependències).
- **L'AIRE** representa el **Pensament** (la lògica i la ment racional).També representa la capacitat de relacionar-nos i la capacitat de decisió.
- **LA TERRA** representa la **Sensació** (la relació amb els sentits i el cos). També representa l'instint sexual, la realitat i l'experiència.

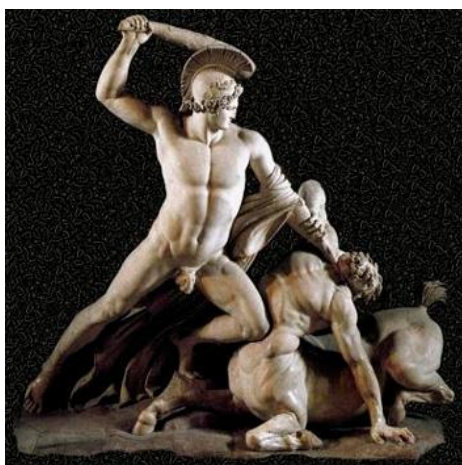

-SIGNES (qualitat de les Forces Inconscients o Planetes)

Símbol, Somni i Mite (Mites dels Signes)

Cada Signe és un patró, una qualitat que donarà un color determinat al Planeta. Els Signes representen dotze qualitats del Ser, o activitats cap a la vida. L'impuls que imprimeix el Planeta s'expressa per mediació del Signe, en el qual es troba situat el Planeta. El patró de cada Signe està unit al Zodíac i ens ajuda a comprendre'l com un Tot. Dins d'aquest "Tot" cada Signe es manifesta d'una forma pròpia i independent. Els tres primers Signes (Àries, Taure i Gèminis) poden considerar-se com els pioners del Zodíac, perquè són expressions inconscients de cadascú dels Tres Elements: Foc, Terra i Aire. Cadascú dels Signes marca períodes en els que l'Estat de Consciència determina l'etapa següent. De Càncer (Aigua) cap endavant cada Signe es fa més complex a mesura que es van formant els Aspectes. El primer Signe de cada Element és la forma més primitiva, el segon el porta a un nivell superior, i el tercer a la seva expressió més elevada. Quan s'ha comprés l'energia que mou a cadascú dels Signes, les paraules que els descriuen són els resultats d'aquestes Forces Motrius (10). Cap persona mostrarà tots els atributs associats a un sol Signe, i quant més evolucionat psicològicament sigui un individu més manifestarà els millors atributs del Signe.

Símbol i Mite (Mites dels Signes)

El Mite relata la implicació de l'Home amb els Arquetips o amb l'Home Arquetípic o *Anthropos* i traça una lògica qualitativa, no quantitativa amb el *Logos*, d'allò real perquè és el llenguatge de l'Inconscient, i unifica les oposicions contradictòries. Per això, el Mite utilitza el llenguatge simbòlic i la seva expressió màxima no està en el venciment clàssic d'allò que és monstruós (el Drac per l'Heroi) sinó l'autovenciment del propi Heroi fins a donar amb el Si - Mateix. L'Heroi autèntic és un Heroi de si mateix al posar en comunicació allò que està incomunicat, i aguanta fins al límit: allò Inconscient, el Mal i la Mort. Aquesta relació de l'Heroi amb l'Inconscient implica una relació d'amor i desamor, d'ascens i descens.

El Mite reactualitza un esdeveniment primordial ocorregut als orígens i la seva funció és la de revelar un principi ontològic fonamental, què allò essencial precedeix a la condició humana, que l'acte decisiu ha tingut lloc abans que nosaltres, i que per tant, ha estat obra de l'avantpassat mític. La irrupció del món mític explica com l'Home, un ésser mortal, sexual i cultural és conseqüència d'aquest llenguatge (11). Els Arquetips a través del Llenguatge del Mites empenten a l'Home al desenvolupament cultural.

Segons Jung aquesta evolució només va ser possible mitjançant la coartació dels instints: *“La coartación de los instintos por procesos espirituales se impone al individuo con la misma fuerza y con idéntica eficacia que en la historia de los pueblos”* (12). Aquests procés normatiu emana de l'Inconscient a través de les canalitzacions heretades. I Jung continua: *“El espíritu, que tiene como principio activo la masa hereditaria, consiste en la suma de los espíritus ancestrales de los padres invisibles, del cual la autoridad nace con el niño”* (13). Per tant, el llenguatge mític emana de l'Inconscient Col·lectiu amb la finalitat de convertir a l'Home en un ésser cultural, i separar-lo del món animal, donant-li a més a més una dimensió espiritual.

Horòscop i Mite s'entrecreuen perquè els Signes i els Planetes Zodiacals estan agrupats al voltant d'imatges i temes mítics. El desenvolupament de la vida està representat pel relat mitològic del Cicle Zodiacal que condueix d'Àries a Peixos.

- CASES (territori on actuen els Planetes o Arquetips) (Naixement i experiència)

Les Cases mostren en que àmbits específics de la vida quotidiana o en que camps de l'experiència succeeixen els processos psíquics interns. Són com la lent que enfoca i personalitza el mapa planetari adaptant-lo a la vida real. Les Cases fan que la Carta Astral descendeixi a la terra. L'emplaçament de les Cases ens mostra la nostra predisposició innata a percebre les experiències associades a cada Casa en el context dels Signes i dels Planetes que en ella es troben. Les nostres expectatives arquetípiques tal com s'expressen a través dels Signes i dels Planetes en les Cases ens predisposen a tenir un determinat tipus d'experiències de les diverses situacions vitals. Els emplaçaments planetaris en una Casa descriuen el “paisatge interior”, les imatges

innates que portem a dins, i que són després projectades sobre la “pantalla” que ofereix la Casa.

Les Cases no són segments aïllats, separats de la vida. Imaginades en la seva totalitat, mostren l'evolució del procés de l'aparició i de l'evolució d'un ésser humà. Comencem a néixer amb l'Ascendent, sense tenir consciència de nosaltres mateixos en quant a éssers diferents dels altres. I poc a poc, Casa per Casa, passant per una sèrie de passes, fases, canvis i processos anem construint-nos una identitat. Brotem d'un mar amorf, cobrem forma i tornem a dissoldre'ns en ell. Si no veiem això com un procés d'evolució i desenvolupament, les Cases perden el seu significat essencial.

-ASPECTES (relació entre els Arquetips i els Complexes) (Cicle i número)

Els Aspectes són les relacions angulars entre cadascú dels Planetes i punts de referència al Cel en el moment del Naixement. Marquen les fases principals del Cicle, i són els mitjans pels que els principis planetaris estan enllaçats. Aspectar significa literalment “mirar a” (14).

L'Astrologia contempla la Tradició Pitagòrica al relacionar els Aspectes amb els Números, perquè els Aspectes emanen de la divisió per un número sencer dels 360 graus de que consta un Cercle o Cicle. L'energia creativa i arquetípica d'un Aspecte depèn del número pel qual dividim el Cercle. Mentre que cada Número té la seva pròpia energia i significat, només determinades divisions numèriques són d'ús comú actualment:

- Els Aspectes derivats del Número Dos són l'Oposició i la Quadratura. Són coneguts com Aspectes “difícils” perquè es relacionen amb condicions que demanden esforç. Són punts que generen tensió a dins del cicle, i marquen fases crítiques per avançar en la nostra autocomprensió. Emfatitzen els punts on necessitem tornar-nos més conscients i més responsables de les nostres accions i reaccions.

- Els Aspectes derivats del Número Tres són el Trígon i el Sextil. Són coneguts com Aspectes “fàcils” perquè indiquen una relació més fluida entre les energies connectades (15). Ens proveeixen de la confiança i l’alè necessaris per a un creixement sostingut sense esforç o lluita, degut a la creativitat, la intel·ligència, la visió i la saviesa que tenen.

-NÓDULS LUNARS (el que portem inconscientment i el treball conscient)

Són coneguts com el Cap i la Cua del Drac. Representen el punt que l’òrbita de la Lluna talla l’Eclíptica i se’ls anomena respectivament el Nòdul Nord i el Nòdul Sud:

1. El Nòdul Nord assenyala que nova senda evolutiva hem d’encarar en aquesta vida, com hem de ser o lluitar per ser. Representa també actituds i pautes de comportament que ens nodreixen i ens tornen receptius.
2. El Nòdul Sud assenyala pautes de conducta inconscients que tenen el seu origen en l’herència o psique familiar. Aquestes pautes funcionen de manera compulsiva i poden ser possessives. Representa també el talent i la força innata.

-QUIRÓN (la Ferida)

Quirón representa la porta que connecta allò Personal amb allò Transpersonal, exerceix de frontera entre els regnes de Saturn i Urà. Representa la Ferida interna psicològica que ens fa vulnerables. Ens posa en contacte amb la nostra debilitat, és a dir, amb els punts vulnerables relacionats amb la frustració i la carència. Representa també l’accés a la Creativitat (Urà) a través de la Debilitat (Saturn).

-Càlcul i TÈCNiques D'INTERPRETACIÓ de la CARTA NATAL (Casos)

Es presentaran Cartes Astrals per a analitzar-les i per a ensenyar tècniques d'interpretació. També es podran analitzar amb la deguda autorització Cartes Astrals de pacients o de familiars dels alumnes.

Bibliografia consultada

- (1) C.G.Jung, (2003) *Los complejos y el inconsciente*, pàgs. 69-70
- (2) Ibid. pág. 75
- (3) Ibid. pág. 75
- (4) C.G.Jung (2010) *Arquetipos e Inconsciente Colectivo*, pàgs. 4-5
- (5) J.E. Cirlot (1992) *Diccionario de símbolos*, pàg. 33
- (6) C.G.Jung (1993) *Símbolos de transformación*, pàg. 245
- (7) C.G.Jung (2010) *Arquetipos e Inconsciente Colectivo*, pàg. 43
- (8) Ibid. pág. 47
- (9) C.G. Jung (1994) *Tipos psicológicos*, pàgs. 539-554
- (10) D. Tyson, (1987) *Aprendiendo Astrología*, pàg. 58
- (11) M. Eliade, (1994) *Mito y realidad*, pàgs. 12-13
- (12) C.G. Jung, (1982) *Energética psíquica y esencia del sueño*, pàg. 64
- (13) Ibid. pág. 64
- (14) D. Tyson, (1987) *Aprendiendo Astrología*, pág. 25
- (15) Ibid. pág. 28

Reconeixement – NoComercial (by-nc): Es permet la generació d' obres derivades sempre que no se faci un ús comercial. Tampoc es pot utilitzar l' obra original amb finalitats comercials.